

УДК 330.131.7

ОБҐРУНТУВАННЯ ЕКСПЕРТНО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ТЕХНІЧНИХ РИЗИКІВ

*О. В. Цимбалюк, ст. викладач, «Національна металургійна академія України»
logvinenko_olga@ukr.net*

Методологія дослідження. Результати тримані за рахунок застосування методів: абстракції та порівняння – при визначенні сутності категорії «експертно-аналітична система моніторингу технічних ризиків»; систематизації та критичного аналізу – для групування методів оцінки ризиків за певними ознаками; методу деталізації – для визначення компонентів технічного ризику (об’єкт – фактор – імовірність – ризикова подія – втрати у натуральному вираженні – оцінка втрат); логічного методу – для встановлення причинно-наслідкового зв’язку факторів ризику й економічних наслідків; експертно-аналітичного методу – для визначення меж груп при ідентифікації прогнозованих ризиків.

Результати. Наведено коротку характеристику інтегрованих інформаційних систем управління, що застосовуються на підприємствах чорної металургії. Розкрито основну ідею експертно-аналітичної системи моніторингу технічних ризиків та її призначення.

Обґрунтовано концепцію створення організаційного механізму управління технічними ризиками в рамках існуючої інформаційної системи підприємства. Наведено зведену характеристику організаційних форм управління ризиками. Визначено їх особливості та обмеження.

Новизна. Створено організаційний механізм моніторингу технічного ризику в умовах експертно-аналітичної системи, який базується на багатоаспектному еволюційному підході.

Практична значущість. Запропонований організаційний механізм управління технічними ризиками в умовах сучасних інформаційних систем дозволить забезпечити безперервний контроль стану обладнання і його впливу на результати діяльності підприємства.

Ключові слова: інформаційна система управління, експертно-аналітична система, технічний ризик, моніторинг, підприємство, обладнання

Література.

1. Карева Т. А. Финансовый мониторинг стратегии промышленного предприятия [Текст] / Т. А. Карева, В. В. Миняшкин. – М. : Изд-во «Теис», 2003. – 267 с.
Kareva T. A. Finansoviy monitoring strategii promyshlennogo predpriyatiya [Tekst] [Financial monitoring strategy of industrial enterprises] / T. A. Kareva, V. V. Minyashkin. – М. : Izd-vo «Teis», 2003. – 267 p.
2. Перевалов Ю. В. Формирование корпоративного контроля на приватизированных промышленных предприятиях/ Ю. В. Перевалов // ЭКО. – 2000, №2, С. 27–43
Perevalov Yu. V. Formirovaniye korporativnogo kontrolya na privatizirovannykh promyshlennykh predpriyatiyakh [Formation of corporate control in privatized industrial enterprises] / Yu. V. Perevalov // ЭКО. – 2000, №2, P. 27–43
3. Уилсон Э. Мониторинг и анализ сетей. Методы выявления неисправностей/ Уилсон Э. – М. : Лори. 2002г. – 386с.
Uilson E. Monitoring i analiz setey. Metody vyyavleniya neispravnostey [Monitoring and analysis of networks. Methods for detecting malfunction] / E. Uilson. – М. : Lori. 2002g. – 386 p.
4. Фитуни Л. Л. Финансовый мониторинг: Учебно-методическое пособие./ Фитуни Л. Л. – М. : Издательство Международного Независимого Эколого-Политологического Университета, 2002 г. – 552 с.
Fituni L. L. Finansovuyu monitoring: Uchebno-metodicheskoye posobiye [Financial monitoring: Teaching manual] / L. L. Fituni. – М.: Izdatelstvo Mezhdunarodnogo Nezavisimogo Ekologo-Politologicheskogo Universiteta, 2002 g. – 552 p.
5. Наказ Міністерства промислової політики України від 15.06.2004р. № 285. «Положення про технічне обслуговування устаткування підприємств гірничо-металургійного комплексу» – zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0976-09
Nakaz Ministerstva promyslovoyi polityky Ukrayini [Order of Ukraine Industrial Politics Ministry] vid 15.06.2004r. № 285. «*Polozhennya pro tekhnichne obslugovuvannya ustatkuvannya pidpryyemstv girnicho-metalurhiynogo kompleksu*» [Position about technical service of equipment – of rock-metallurgical complex enterprises] zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0976-09
6. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України 04.12.2002р. № 637 «Про затвердження Методики визначення ризиків та їх прийнятних рівнів для декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки» – <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0637203-02>
Nakaz Ministerstva pratsi ta sotsialnoyi polityky Ukrayiny [Order of Ukraine Labour and Social Politics Ministry] 04.12.2002r. № 637 «*Pro zatverdzhennya Metodyky vyznachennya ryzykiv ta yikh pryynatnykh rivniv dlya deklaruvannya bezpeky obyektiv pidvyshchenoyi nebezpeky*» [About statement of Methodic risks definition and their necessary levels for declaration safety of object of rise danger] <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0637203-02>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.12 № 933 «Про затвердження Технічного регламенту безпеки машин та устаткування» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny [Resolution of Ukraine Ministry Cabinet] vid 12.10.12 № 933 «*Pro zatverdzhennya Tekhnichnogo reglamentu bezpeky mashin ta ustatkuvannya*» [About statement of technic time limit safety of machines and equipment] – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008р. № 1164 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від впровадження господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, випуском і реалізацією продукції (виконанням робіт, наданням послуг), та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)» (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1433 (1433-2009-п) від 23.12.2009)// Офіційний вісник України № 4 – 30 січня 2009 – С. 9
Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny [Resolution of Ukraine Ministry Cabinet] vid 27 grudnya 2008r. № 1164 «*Pro zatverdzhennya kryteriyiv, za yakymy otsinyuetsya stupin ryzyku vid vprovadzhennya gospodarskoyi diyalnosti, pov'yazanoi z virobnytstvom, vypuskom i realizatsieyu produktsiyi (vykonanniam robit, nadanniam poslug), ta vyznachaetsya periodychnist provedennya planovykh zakhodiv derzhavnogo naglyadu (kontrolyu)*» [About statement of criteria, by which is evaluated risk degree from inculcation of economic activity, which connects with production, output and production realization (works execution , services giving), and defines installing period of planned measures of state control] (Iz zminami, vnesenymy zgidno z Postanovoyu KM N 1433 (1433-2009-p) vid 23.12.2009)// Ofitsiyniy visnyk Ukrayiny № 4 – 30 sichnya 2009 – P. 9

9. ДСТУ 1050:2003. Безпечність машин. Принципи оцінювання ризику. [Текст]; надано чинності 2003-07-27. – К.: Держпоживстандарт України, 2005. – 18 с.
DSTU 1050:2003. Bezpechnist mashin. Printsypy otsinyuvannya ryzyku [Machines safety. Principles risk evaluation] [Tekst]; nadano chinnosti 2003-07-27. – К.: Derzhpozhyvstandart Ukrayiny, 2005. – 18 p.
10. Стандарты управления рисками. – М. : Федерация европейских ассоциаций риск-менеджеров (FERMA), Русское общество управления рисками, 2003. – 16 с.
Standarty upravleniya riskami [Standards risk management]. – М. : Federatsiya evropeyskikh assotsiatsiy risk-menedzherov (FERMA), Russkoye obshchestvo upravleniya riskami, 2003. – 16 p.
11. Методические указания по проведению анализа риска опасных производственных объектов МУ РД 03-418-01. // М., Гостехнадзор России, 2001 – http://www.znaytovar.ru/gost/2/RD_0341801_Metodicheskije_ukaza.html
Metodicheskiye ukazaniya po provedeniyu anliza riska opasnykh proizvodstvennykh obyekтов MU RD 03-418-01. [Guidelines for the conduct of analyze risk of hazardous production facilities] // М., Gostekhnadzor Rossii, 2001 - http://www.znaytovar.ru/gost/2/RD_0341801_Metodicheskije_ukaza.html
12. Інформаційні складові сучасних підходів до управління економікою: міжнародна колективна монографія / під заг. ред. Л. М. Савчук. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2013. – 414 с.
Informatsiyini skladovi suchasnikh pidkhodiv do upravlinnya ekonomikoyu: mizhnarodna kolektyvna monografiya [Information compounds of contemporary approaches to economic management: international kolektiv monograf] / pid zag. red. L. M. Savchuk. – Donetsk: LANDON-XXI, 2013. – 414 p.